

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel
Gratis en onbetaalbaar sinds 1983

de Moeial

Oktober 2011

Terug aan den Arbeid

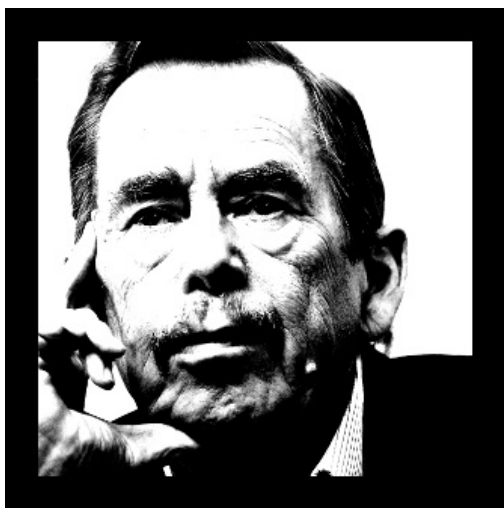
Havel - Br(ik - Dienst Huisvesting - Slettenmars - Kotbazen - Satire - Weill

---

Oktober 2011 - Inhoud

Pagina 10

Pagina 12

Pagina 20

2. **Inhoudstafel**
3. **Edito**
Doe mij maar een BaMaatje
Hoofdredacteur
4. **Nieuwsflits Onderwijs**
5. **Studentenraad, de eerste plenaire Administratie Br(ik in de stijgers**
6. **Economisch nuttige idioten**
Opinie
Nathaniël Bovin
7. **Lezersbrief**
8. **Dog House Blues**
De studiepunten achterna bij Dienst Huisvesting
Kenneth Pontzele
9. **Het Nieuws van Morgen**
De Gebouw H&M-editie
Kenneth Pontzele
10. **Sletten veroveren Brussel**
Waar was uw dochter op 25 september?
Stéphanie Romans
12. **Václav Havel**
Memorandum
Joren Janssens
18. **Het Vrije Nationalistje**
Gastcolumn
20. **Leeftijdsgrenzen en opera**
Cultuurkritiek
Piet Van de Velde
21. **Agenda**
22. **Cafétip**
23. **Colofon**
24. **Achterflap**

Doe mij maar een BaMaatje

DOOR RUBEN CLAESEN - HOOFDREDACTEUR

Zijn studenten in Noord-België geen brave jongens en meisjes? Als stoute kindjes zijn ze de afgelopen zomermaanden bijna murw geslagen, maar de kopjes bleven geconcentreerd gekluisterd in de cursussen. Sterker nog, niemand heeft de recente mediaberichtgeving eigenlijk ooit geïnterpreteerd als belediging. Moet er nog zand zijn? Een collage van nieuwsberichten doet vermoeden dat de student een jongeling is die alsmar minder weet, geen zin kan schrijven zonder dt-fout en een toekomstperspectief bezit van een job die verhoudingsgewijs te veel kost aan de samenleving dan dat hij opbrengt. Daar komt nog bij dat de inschrijvingsgelden voor een universitaire opleiding veel te laag zijn en dat een student zijn studie best niet kiest op vlak van zijn interesses, maar op basis van hetgeen het oplevert, zoniet aan de samenleving dan wel aan de individuele belastingbetaler. *Homo fiscalus*.

Olie op het vuur, zoals bij de start van ieder academiejaar. Dat hoeft niet te verbazen, er schort immers heel wat aan het onderwijs van vandaag. Alleen lijkt de dosis olie ieder jaar wat groter te worden, en ieder jaar studentgericht. Het is de student die niet kan spellen, de student die niet kan studeren, de student die niet kan studiekeuzen. Alsof gevestigde waarden blijven aftoetsen hoever ze kunnen gaan in het *studentenbashen*, om de vreselijkste *newspeak* van de afgelopen maanden te gebruiken. Waarvoor trouwens dank, N-VA.

Steevast worden analyses ten gronde niet gemaakt. Studeren doen we de dag van vandaag in een onderwijssysteem dat we maar niet aangepast krijgen aan de evoluties van de samenleving. De realiteit heeft ons al jaren voorbijgesnel, en daar heeft de BaMa-structuur niets aan verholpen. Een ommekeer is niet te verwezenlijken met symptoombestrijding. Het meest cassante voorbeeld in dat verband is wel de oriënteringsproef. Wat is dat meer dan het creëren van een extra dwangmatigheid om ons nogmaals te doen geloven dat we eigenlijk *best goed bezig zijn*? In essentie zal er met zo'n proef helemaal niets veranderen. Enkel de begeleiders zullen een muur vinden om zich achter te verstoppen: de kleuter, de leerling, de jongvolwassene zal bij het handje genomen worden, niet naar een goeie studiekeuze, maar naar de proef. Die zal wel bepalen waar zijn of haar kwaliteiten het best tot hun recht komen. Adviezen zijn er niet om te zalven, maar om te slaan, rond de oren, en om later als pijler van het eigen gelijk te gebruiken.

We weten toch allemaal hoe het ons vroeger verging? In het middelbaar was er immers het PMS- of CLB-advies. Sommige brave studenten waren inmiddels brave leerkracht geworden en zalfden: volg die aanbeveling maar, 't is voor je goed. Een onderzoek over het aantal studenten dat niet aan hoger onderwijs is begonnen als gevolg van die 'aanbevelingen' is er niet, maar dat er talloze ambitieuze, jonge mensen een droom gefnuikt zagen, staat als een paal boven water. Het beste bewijs zijn zij die wel durfden om bijvoorbeeld naar onze universiteit te komen, tegen het gegeven advies in, maar wel met de brandende motivatie om het tegendeel te bewijzen. Als perverse effecten argumenten pro worden, is het misschien gerechtvaardigd om aan de opportuniteit ervan te twijfelen. Is de essentie van onderwijs niet dat een kind, en later een jongvolwassene, zijn kwaliteiten zelf leert ontdekken? En is het niet de taak van de opvoeder, leerkracht of professor om hem daartoe te kunnen brengen? Een simpel voorbeeld: op welke impuls kan de student rekenen om zijn cursus langer te onthouden dan de eerstvolgende examenperiode? Zo'n impuls bestaat er eenvoudigweg niet. Nooit worden

studenten aangemoedigd om zichzelf te overtreffen. Op een draffe naar de arbeidsmarkt, dat zal wel volstaan.

Voor de humane wetenschappen zitten met een existentieel probleem. Door zich enkel te focussen op het verminderen van het percentage drop-outs (studenten die geen diploma behalen), creëer je er geen meerwaarde. Hoogstens zal er, bij succes, aan het einde van de rit een groter percentage studenten zijn met een diploma, dat te weinig is afgestemd op de toekomst van de student en waarvan hij of zij zich, tijdens het afleggen van dat academisch parcours, te weinig gemotiveerd heeft gezien om zijn talenten gericht te ontwikkelen. Dat een huisarts eerst talloze stages aflegt alvorens hij effectief zijn praktijk kan beginnen, is de normaalste zaak van de wereld. Dat een socioloog aan het einde van zijn studies enkel papers heeft geschreven en hier en daar een kleinschalig onderzoek, is dat jammer genoeg ook.

Die teneur balde zich samen in de woorden van André Oosterlinck (magnaat van de KUL-associatie), die met zelfvoldaan monkellachje zijn *business plan* ontrolde. Meer inschrijvingsgelden voor de niet-arbeidsmarktgerichte (lees: humane) studies, terwijl de opleidingen waar de arbeidsmarkt naar hunkert, kunnen profiteren van een verlaagd tot zelfs gratis inschrijvingstarief. Vrij vertaald: weg met het remgeld (sic) dat we vandaag betalen voor de economisch-maatschappelijk 'nutteloze' richtingen en een vriendelijk doch kordaat verzoek om zich vooral toe te leggen op de harde wetenschappen. Wie stelt dat Oosterlinck slechts de rol van prediker in de woestijn vertolkt, dwaalt. Het rectorenkorps mag bij hoog en bij laag beweren dat het er helemaal anders over denkt, Oosterlincks onderwijsster is nog lang niet tanende. Weten we per slot van rekening niet allemaal wat te doen als de vos de passie preekt?

Adviezen zijn er niet om te zalven, maar om te slaan, rond de oren, en om later als pijler van het eigen gelijk te gebruiken.

Nieuwsflits Onderwijs

- Ook bij de associatietandem VUB-EhB blijven tradities overeind, zoals de Academische Opening op de eerste dinsdag van het nieuwe academiejaar, en natuurlijk de receptie achteraf. Codewoord dit jaar is *Duurzaamheid*, dat, na *Internationalisering* van vorig academiejaar, een opvallend rekbaar begrip bleek. In vergelijking met de twee voorbije openingen viel op dat de ULB zich met een veel kleinere portie aandacht tevreden moest stellen, het obligate Franstalige welkomstwoordje uitgezonderd. De voorzitters van de desbetreffende studentenraden was dan weer geen spreekgestoelte gegund, maar konden hun ei kwijt in een videoboodschap. Jammer, als u het ons vraagt, zeker wanneer een organisatie als UCOS zes minuten krijgt om een powerpointpresentatie te geven over... zichzelf.

- Op 14 oktober verstrijkt de deadline voor kandidaturen voor de studentenraad van de Universitaire Associatie Brussel. Reden waarom die verkiezingen in oktober vallen, is de afwezigheid van kandidaten in de gebruikelijke studentenverkiezingstijd. Dat hoeft niet te verbazen: decretaal is iedere associatie, in dit geval de associatie VUB-EhB, verplicht om een studentenraad te installeren, over de participerende instellingen heen. Een nobel streven, maar de UAB is er tot op de dag van vandaag nooit echt in geslaagd om zijn eigen finaliteit te bepalen. Hopelijk is net die existentiële crisis een stimulans om eindelijk een volwaardige studentenraad uit de grond te stampen.

- Zowel de VUB-Studentenraad als de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) zijn nog op zoek naar vice-voorzitter(s). Het team van die eerste is, naast voorzitter Joerie Lersberghe en vice-voorzitter voor Onderwijs Sabe De Graef, uitgebreid met Stefaan Verhulst, die op de eerste plenaire van het academiejaar verkozen is tot vicevoorzitter van Sociale Zaken. De vacature voor vicevoorzitter-Communicatie staat echter nog open.

VVS is er nog minder goed aan toe: daar zijn slechts twee bestuurders verkozen (voorzitter Michiel Horsten van de UA en An-Sofie Alderweireldt van de UGent). Nochtans was er met Jonathan Scarlino begin juli ook een derde bestuurder verkozen, maar die nam wegens persoonlijke redenen enkele dagen later al ontslag. Saillant detail: volgens de vzw-wetgeving kan, zolang er geen derde bestuurder gevonden wordt, de benoeming van de nieuwe VVS-bestuurders

niet gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad en blijft het vorige bestuur dus op papier in het zadel.

- Analoog met de Verenigde Staten pleiten ook de rectoren van de Vlaamse universiteiten voor bredere bachelors. Concreet zou een student in zijn eerste jaar de keuze krijgen tussen drie bachelors: een bachelor wetenschappen en twee bachelors humane wetenschappen; de ene zou politieke wetenschappen, sociologie, psychologie, rechten en economie overkoepelen, de andere filosofie, religie, geschiedenis en taal- en letterkunde. Streefdatum: 2017. Dat doet ons er aan denken: wat was de meest recente streefdatum voor de tweejarige masters ook alweer?

- De VUB heeft de academische opening ook aangegrepen om nu ook in de nationale pers de plannen van nieuwe studentenkoten kenbaar te maken. Middels publiek-private samenwerking (of wat had u gedacht?) zou de nieuwbouw plaats moeten bieden aan zo'n 650 studenten. Streefdatum: 2015-2016. Dat doet ons er aan denken: wat was de meest recente datum voor het Sporthotel ook alweer?

- De atletiekpiste op de Etterbeekse VUB-campus is al een tijdje ontoegankelijk wegens werken aan het grasveld. Eind oktober zou daar een vers kunstgrasveld niet alleen rugbyspelers, maar ook voetballers moeten faciliteren. Het kunstgrasveld,

dat een kostenplaatje van 650.000 euro met zich meedraagt, wordt volledig betaald met subsidies, die nog dateren uit Bert Anciaux' tijd als minister van Sport. Naar verluidt zouden de rugbydoelen teruggeplaatst worden op hun vertrouwde plek en komen er verplaatsbare voetbalgoals. De markeringen voor de beider speelvelden zouden elkaar trouwens overlappen: witte lijnen voor het rugbyveld, gele voor het voetbalterrein. Wij zijn alvast benieuwd.

- De relatie tussen alliantiepartners Universiteit Gent en Vrije Universiteit Brussel staat even op een laag pitje. Om het in diplomatieke termen uit te drukken: Paul 'Kabala' De Knop was bijna van plan de Gentse onderdanen van zijn land te jagen na uitspraken van Paul 'De Gucht' Van Cauwenberghe. In een dubbelinterview met Mark Waer, kulrector, zei Van Cauwenberge dat de universiteit uit Gent de eigenlijke levensader is van de onze, "en dat kon toch niet de bedoeling zijn". 's Anderendaags was het De Knop die wederwoord bood, en ook op de academische opening liet hij de zaken niet zomaar op zijn beloop. Immers, de VUB heeft dit jaar al meer inschrijvingen dan de UGent en bovendien stijgt het tenminste op de universiteitenranking. Welke ranking het was? Kiest u zelf maar. Keuze te over.

- En in Leuven was het kot letterlijk te klein. ❖

(rc)

Zo zou het VUB-Sporthotel er (ooit) moeten uit zien

Studentenraad, de eerste plenaire

Begroting van de Studentenraad

De begroting van de studentenraad voor het academiejaar 2011-2012 is ter goedkeuring voorgekomen op de plenaire vergadering van de Studentenraad. Dit jaar worden de totale uitgaven van de Studentenraad geschat op een kleine 25.000 euro. De totale inkomsten bedragen, zoals elk jaar, 15.000 euro. Daarmee stuit de Studentenraad dus op een tekort van 10.000 euro op de totale begroting die zij zal putten uit reserves die door de jaren heen zijn opgebouwd. De grootste kostenpost is de herinrichting van het huidige studentenraadslokaal, het begrote bedrag bedraagt maar liefst 5000 euro. Het lokaal is gevestigd in het gebouw van de Medische Dienst op de campus van Etterbeek. De plannen om de gebouwen van de Sociale Dienst en Medische Dienst in de nabije toekomst af te breken, samen met de VUB-koten, is dus vooralsnog geen reden om het lokaal niet te voorzien van nieuwe apparatuur en meubels.

VUB Ski-reis.

Namens PK (Polytechnische Kring) kreeg de Studentenraad een aanvraag voor financiering uit de projectpot voor de skireis naar Les Arcs. Deze reis wordt in feite door een groot aantal kringen gezamenlijk georganiseerd en is ook toegankelijk voor de niet gedoopten onder ons. Vraag is echter of deze activiteit in zijn geheel onder de beschrijving van de projectpot valt. Om aanspraak te kunnen maken op sponsoring via de projectpot, moet de te organiseren activiteit een cultureel dan

wel vormend karakter hebben, ofwel moet de activiteit bevorderlijk zijn voor de uitstraling van de VUB dan wel Brussel. De skireis is volgens de aanvraag zowel vormend als goed voor de uitstraling van de VUB/Brussel, wat op zijn minst voor discussie vatbaar is.

Los daarvan kreeg de Studentenraad geen kostenraming gepresenteerd, maar zoals de vertegenwoordiger van PK - die de aanvraag op de plenaire vergadering kwam presenteren - de studentenraad rijkelijk laat wist te melden, zou de aangevraagde vijfhonderd euro bij toekenning besteed worden aan een standje op de Student Kick Off, posters en flyers en, o ja, een x-aantal

vaten om studenten het water in de mond te brengen. Kan het wel de bedoeling zijn dat de VUB-Studentenraad zomaar blanco cheques uitschrijft om daarmee dan ook nog eens vaten aan te kopen? Welke meerwaarde geeft een door de projectpot mee gefinancierde skireis überhaupt? In ieder geval behoort de discussie nog niet tot het verleden. Zeker niet met in het achterhoofd dat de projectpot vooral in het leven is geroepen om initiatieven van individuele studenten, die niet kunnen rekenen op financiële steun van een kring of organisatie, mogelijk te maken en er dus niet primair is als extra geldpotje voor kringen en verenigingen. ♦

(sr)

Administratie Br(ik in de stijgers

Br(ik mag dan al vlotjes over de tong gaan bij de studentenpopulatie en een heuse marketing-campagne op de wereld losgelaten hebben, administratief gezien staat de fusie nog maar in de startblokken. Kort samengevat: voorlopig bestaat de raad van bestuur van Br(ik uit de gemeenschappelijke vergadering van VLOPHOB en Quartier Latin. Statuten van die nieuwe raad van bestuur zijn er dus nog niet, al verwacht Els Robbrecht (afdelingshoofd Studentenbeleid VUB) gauw progressie: "Ik verwacht een voorstel op de vergadering van de eerste week van oktober."

Studenten hoeven niet te vrezen: ze worden sowieso vertegenwoordigd in de raad van bestuur. Robbrecht: "Daar bestaat inderdaad al een akkoord over. Het is nu wachten op de statuten, dan is de studentenvertegenwoordiging ook formeel een feit." Hoe die studentenvertegenwoordiging er precies uit moet gaan zien, wordt langzaam maar zeker ook duidelijk. "Er komt een studenten-

platform naast het eigenlijke Br(ik, dat dan op zijn beurt studenten zou afvaardigen in Br(iks raad van bestuur, aldus Bob Costermans, voorzitter van de HUB-Studentenraad. "De structuur is al uitgete-

kend: studenten zullen niet zetelen per associatie, maar per onderwijsinstelling. Elke Nederlandstalige universiteit of hogeschool zal dus apart vertegenwoordigd worden. Hoeveel studenten iedere instelling precies mag afvaardigen, is nog een vraagteken. "Daar beleggen we in het midden

van oktober een vergadering voor", voegt Costermans er nog aan toe.

De studentenvertegenwoordiging in vzw's als Quartier Latin (huisvesting) en VLOPHOB (Vlaams Overlegplatform Hoger Onderwijs Brussel, dat zich bezighield met promotie, Brussel Brost! en de bijna gratis MIVB-abonnementen voor studenten) was jaren punt van discussie. Studenten waren niet vertegenwoordigd en hadden inspraak over noch enig benul van wat er op het hoogste niveau beslist werd. Toen het nieuws van de fusie tussen Quartier Latin en VLOPHOB bekend raakte, heeft studentenvertegenwoordigend Brussel *en masse* gepleit voor meer inspraak. De eis maakte ook deel uit van Brussel 2.0 – A New Deal for Brussels. Met succes, zo blijkt. ♦

(rc)

Economisch nuttige idioten

Opinie

DOOR NATHANIËL BOVIN

Economisch nut. Wat men al niet met een dergelijke krachtterm kan rechtvaardigen. Universitaire studies kunnen zichzelf enkel en alleen rechtvaardigen door het inroepen van de economische weldaden die deze kennis te onzer beschikking zal stellen.

Onze nationale media maken er natuurlijk een sport van om zich bij het begin van het academiejaar eens vrolijk te maken over de student, dus was de stroom van artikels eind september niet geheel verrassend. Wel bleek het venijn er dit jaar goed in te zitten. Zo wisten enkele drieste zielen al snel te poneren dat de menswetenschappen hun beste tijd gehad hadden. Te veel studenten van matig niveau, zonder arbeidswaarde. Als uw interesseveld niet gebruikt kan worden om de nationale kas enkele miljarden lichter te maken, kan u maar best zelf uw studie bekostigen. Cultuur en economie, ongelukkig getrouwd.

Gelijktijdig met dit vermoeiende debat over het niveau van de student, die daarenboven de verkeerde studiekeuzes maakt, werden we ook overspoeld met een tweede eindeloos refrein: onze samenleving is moreel bankroet. Tweeledig draait het hier rond die jonge generatie (of zoals men deze het jaar ervoor had gedoopt, de *Millenium-student*) en de gevolgen van de economische crisis. Deze is volgens bepaalde stemmen immers geen crisis van de verschillende systemen die onze maatschappij in goede banen leiden. Het is een diepe, individuele crisis van het maatschappelijk moraal. In Nederlands vooraanstaande linkse magazine, de *Groene Amsterdammer*, trachtten enkele zielen in het GroenLinkse kamp de hand aan zichzelf te slaan. Zo wist Dick Pels te dwepen met de analyses van Theodore Dalrymple, godbetert, om de malaise van de moderniteit een gezicht te geven. Goed en kwaad zijn te definiëren, relativiteit is overal achterhaald.

De ondraaglijke leegte van onze waarden

Aan de ene kant zijn onze menswetenschappen dus nutteloos, want economisch geen gouden dubloenen schijtende ezel. Anderzijds is onze samenleving moreel de pedalen kwijt, als was ze Andy Schleck op de Port des Balès. De heerlijke paradox van een technocratische samenleving die geobsedeerd is met normen en waarden. Dat de verloren normen en waarden slechts abstracte begrippen zijn die geen duidelijke invulling

Rellen in Brixton, juli 1981

behoeven, schijnt weinig te storen. Over het morele krediet van de voorgaande generaties kan men ook maar best zwijgen, plaatsnamen genoeg die de gruwel van hoogstaande waarden en traditie illustreren. Niet dat dit deze beeldenstormers weerhoudt van de 'ik'-samenleving verantwoordelijk te houden voor de maatschappelijke problemen. Deze egoïstische samenleving is echter niet het product van de economische

krachtverhoudingen of ongebreideld consumptisme, nee, het is het product van een attitude die stelt dat alles kan. Het is, met een omweg, de verfoeilijke erfenis van Mei '68.

Het conservatieve trauma van Mei '68 zit diep. Zeer diep. Ondanks dat deze kortstondige confrontatie allerminst is uitgelopen in een overwinning van de verbeelding, zijn velen ervan over-

tuigd dat deze kortstondige confrontatie alle waarden en tradities om zeep geholpen heeft. Met de navenante niveauverlaging tot gevolg. Welk niveau we ons moeten voorstellen bij de voorgaande generaties is niet geheel duidelijk, waarden nog minder. Het zwijgzame sociale weefsel, waar ieder alles ziet, maar niets zegt? Waar andersdenkenden uitgespuwd worden en de homoseksuelen in de kast blijven? Waar een vrouw altijd tegen de deur loopt maar nooit naar de rechtbank? Wat mij betreft, mag u ze houden, die waarden.

Avondland, redux!

Zo komen we aan een moeilijke tweespalt. Als samenleving schatten we de waarde van sociale wetenschappers niet al te hoog in, om maar te zwijgen van de diploma's die zij afleveren. We zijn wel enorm bezorgd over elke culturele en morele strubbeling die zich voordoet. Niet de voorstanders van de kunst, maar onze economische cijferfetisjistten hameren er tegenwoordig op dat alles cultureel bepaald is. De immigratieproblematiek is een verhaal van cultuur. Armoede is het verhaal van de hangmatcultuur, en als er gereld wordt, is dit gewoon symptomatisch voor een gebrek aan respect voor gezag.

We willen echter tegelijkertijd ook geloven dat iedereen ingenieur kan worden, en dat dit überhaupt de enige nuttige keuze is. Of heeft u al even vaak mensen horen klagen over het gebrek aan krachten in de zorgsector? Dat in de goede oude tijd ingenieurs even dun gezaaid waren, wordt zedig verzwegen. Zo lang we elke verdienste trachten te meten aan zijn overeenkomende column op het blad van uw dichtstbijzijnde boekhouder, zal het gejammer over vroeger enige daadwerkelijke oplossingen overschaduwen. Tradities zijn een leuke kermisgrap, maar hou ze voor de koers.

De relatie tussen de economische fundering van de maatschappij en de culturele bovenbouw is momenteel zo ver doorgeslagen dat we de nood voelen om alles met cijfers te rechtvaardigen. De nutsvraag beperkt zich te vaak tot een mathematische som. Het enige alternatief is blijkbaar een beleid gestoeld op *Law & Order*: een maatschappelijk beleid gestoeld op een Amerikaanse politierie. Spannende tijden aan de horizon. Misschien zijn er wel sociale wetenschappers die de complexe relatie tussen cultuur, economie en maatschappelijke verhoudingen weten te duiden. Maar ja, wie gelooft die mensen nog? ❖

Aan de ene kant zijn onze menswetenschappen dus nutteloos, want economisch geen gouden dubloenen schijtende ezel. Anderzijds is onze samenleving moreel de pedalen kwijt, als was ze Andy Schleck op de Port des Balès.

Lezersbrief

Kwaliteitscontrole en studentenhuisvesting, twee woorden die niet te vaak in dezelfde zin verschijnen. Na een (zware) verhuis aankomen op het nieuwe kot en ontdekken dat, in tegenstelling tot wat beloofd werd, geen van de 'reparaties' plaatsgevonden heeft. Blijft u langer als een jaar op kot, en u heeft het gegarandeerd meegemaakt. De Brusselse kotbaas heeft blijkbaar ontdekt dat een preciaire balans in het aanbod van koten voor hen het perfecte excuus is om met de kloten van de huurders te spelen.

Hemeltergend wordt het, wanneer de verhuurder in kwestie daarna een tirade afsteekt over 'de student'. Men vraagt zich af welke zorg er verwacht wordt wanneer het water uit de pijpen gutst, en de aanwezigheid van verwarming tijdens de wintermaanden een soort Russische Roulette moet voorstellen. In het Leuvense krijgt u volgens de geschreven pers al wel eens een "hondenhok met een voordeur" verhuurd, maar in het Brusselse zit het dak dan wel vol gaten. Men zou

al beginnen rillen als men bedenkt hoe het de minder kapitaalkrachtige burger in Brussel moet vergaan.

Vragen die dan opborrelen; wat houdt dat Quartier Latin/Br(ik-kwaliteitslabel eigenlijk in? Een vlotte tong? Uit persoonlijke ervaring heeft het alleszins geen reet te maken met het inhuren van bekwame vaklui om uw herstellingen of verbouwingen te doen. In het zwart of doe-het-zelf, voor de Brusselse kotbaas zijn er blijkbaar geen andere alternatieven. Als Brusselse Onderwijsinstellingen studenten willen aantrekken, moeten ze ook een degelijk huisvestings- en kwaliteitsbeleid voeren. Huisvesting hoeft geen Brusselse studentengrap te zijn. ❖

Lezersbrieven zijn altijd welkom en kunnen opgestuurd worden naar moeial@vub.ac.be. De redactie behoudt zich het recht om over al dan niet publicatie te beslissen.

Dog House Blues

De studiepunten achterna bij Dienst Huisvesting

DOOR KENNETH PONTZEELE

De gemiddelde matige student(e) zal dit scenario misschien herkennen, of er toch voor moeten vrezen. Tweede zit, een lichte paniekaanval in een kantoortje in de barak huisvesting, na de verontrustende mededeling dat er nog een x-aantal studiepunten behaald moeten worden om nog een jaar te mogen verblijven op een kot van de VUB. Een onverwachte zegen voor zij die beter presteren onder druk, een plaag voor de anderen. Het is laat op de kotmarkt en het zwaard van Damocles ziet er plots érg scherp uit. De Man van de Moeial offerde zich op en kwam met dit verslag.

Niet dat wij vinden dat academische voorwaarden stellen om in aanmerking te komen voor een VUB-kot, en het ook te houden, niet kan. Er zijn namelijk meer aanvragen dan beschikbare koten en de VUB is nu eenmaal geen CM-kamp voor verveelde jongeren. Hoeveel studiepunten heeft een student nodig om recht te blijven hebben op een VUB-kot? Het zit zo: na het eerste academiejaar moeten welgeteld nul studiepunten behaald zijn, na het tweede 54, na het derde jaar academische arbeid 108 en na vier jaar 174. De eerste twee jaar zijn dus verzekerd, maar een student die zich in zijn of haar eerste jaar realiseert dat hij zich zwaar mispakt heeft en zonder enige behaalde studiepunten van richting verandert, kan zich het daaropvolgende jaar erg weinig missers (zes studiepunten is in de meeste richtingen zelfs maar één vak) veroorloven.

Vreemde cijfers

Maar af en toe loopt er toch iets mank met de contacten met Dienst Huisvesting. Een eerste pijnpunt is misschien de timing van het slechte nieuws. Namelijk begin september - dit jaar dus pal in de tweede zittijd - toen de student, wiens verhaal de redactie bereikt heeft - zich ging aanmelden bij Huisvesting om zijn contract te verlengen voor het volgende academiejaar.

Quod non. Toegegeven, op de brief in april waarop staat dat men ook volgend jaar recht heeft op een VUB-dak boven het hoofd, stond wel degelijk vermeld hoeveel studiepunten gescoord moesten worden op het einde van het jaar. Maar een academiejaar is na april nog lang en voor de meesten valt de helft van de studiepunten nog te versieren in juni en september. Een waarschuwing

op een later moment, bijvoorbeeld na de tweede examenperiode van juni, had al enige druk van de ketel gehaald, of in het slechtste geval de onfortuinlijke student al twee maanden extra gegeven om een nieuw kot te bemachtigen. Ook is de communicatie met de dienst - zeker in hun hoogseizoen, het begin van het academiejaar - niet altijd eenvoudig.

Maar als we dieper ingaan op de technische kant van de zaak, duiken ook problemen op met de berekening van de studiepunten. Hoe hard we ook probeerden, we slaagden er niet in om op basis van de individuele puntenfiche op hetzelfde aantal studiepunten te geraken als de puntenverzameling berekend door Dienst Huisvesting. Opmerkelijk. We gingen ons licht opsteken bij Ludo Reuter, hoofd van de administratie van de huisvestingsdienst.

De Moeialman vs. de technologie

Die was alvast bereid om onze veronderstelling dat Dienst Huisvesting verantwoordelijk zou zijn voor die berekening, recht te zetten. Huisvesting is gewoon de uitvoerder van het toewijzingsbeleid, opgesteld door Studentenbeleid in samenspraak met hen. In principe wordt bij Huisvesting niets meer gedaan buiten de feitelijke uitbating van de studentenkamers. En de studiepunten, die worden gewoon opgezocht via *Regins*, een programma waarin men kan aflezen hoeveel studiepunten elke student gesprokkeld heeft.

Of het probleem dan misschien lag bij gedelibereerde vakken, vroegen wij ons nog af. Naar het schijnt niet. Voor Dienst Huisvesting worden 'toegelaten' deliberaties (aangeduid met een T op de puntenfiche) ook meegeteld. Een geanimeerd gesprek later waren we dus niet bepaald dichter bij een antwoord op de vraag naar de berekeningswijze van de studiepunten.

Dienst Studentenbeleid was dus de volgende halte.

Een VUB-kot krijgen: wie doet wat?

In beginsel is er een strikte scheiding van bevoegdheden: de Dienst Huisvesting beslist over de toewijzing aan een student van een VUB-kot, terwijl de Sociale Dienst gaat over een eventuele prijscorrectie (bijvoorbeeld beursstudenten) waarop een student aanspraak kan maken. Dat betekent dat de financiële situatie van de student enkel in rekening wordt genomen door de Sociale Dienst, voor de kottoewijzing an sich bestaat er een hiërarchie met specifieke parameters die verband houden met het studietraject. Zo komen generatiestudenten als eerste aan de beurt, terwijl studenten met studievertraging pas veel later aan bod komen.

Tom Bonnewyn, diensthoofd van de Sociale Dienst en verantwoordelijke voor de huurtoelage kon ons vertellen dat men ook daar die cijfers gewoon afleest van *Regins* én dat ook voor die berekening gedelibereerde vakken gewoon meetellen. Alweer geen stap verder dus. Maar gelukkig wist hij ons ook te vertellen dat individuele fouten kunnen ontstaan in de berekening. Bijvoorbeeld door veranderingen in de curricula, vakken die verdwijnen en/of vervangen worden, enzovoort.

In tijden waarin een grote groep studenten zich bevindt in meerdere studiejaar (voor zover we hier nog van kunnen spreken) en geïndividualiseerde studietrajecten, is dit misschien onvermijdelijk, maar zeker en vast frustrerend. Wij houden u op de hoogte van verdere ontwikkelingen. Laten we dus maar afsluiten met een nieuwe rubriek. De eerste Moeialtip van de maand: investeer in een rekenmachine, waakzaamheid loont. ♦

Wij houden u op de hoogte van verdere ontwikkelingen. Laten we dus maar afsluiten met een nieuwe rubriek. De eerste Moeialtip van de maand: investeer in een rekenmachine, waakzaamheid loont.

DOOR KENNETH PONTZEELE

VUB kiest voluit voor private samenwerkingen

Het was een stralende rector De Knop die gisteren voor de verzamelde pers het nieuwe financieringsmodel van onze Alma Mater kwam voorstellen in Aula Q. Of, zoals deze aula vanaf vandaag heet: de *Q8 Hall*. *“In onze overtuiging van de baten van en de positieve ervaringen met publiek-private samenwerking heeft de VUB besloten om voluit te gaan voor deze financieringsmethode”*, klonk het daar.

Deze constructies, financiële samenwerkingen tussen de VUB en privé-bedrijven waarvan de critici zeggen dat het slechts een doorzichtige manier is om van sociale investeringen private winst te maken, zijn volgens de rector de manier van de toekomst om budgettaire gaten te dichten. *“Daarom hebben wij besloten om dit model uit te breiden van louter infrastructuur naar de hele academische gemeenschap”*, aldus de rector. Zo zullen bedrijven de exclusieve rechten kunnen kopen op gebouwen, zalen en zelfs menu's in het studentenrestaurant (BP toonde naar verluidt al enige interesse in de nieuwe frituurbar) maar ook kleinere advertentieruimte moet in de toekomst mogelijk zijn, bijvoorbeeld op speciale *advertising toga's* die professoren vanaf academiejaar 2012-2013 verplicht zullen moeten dragen tijdens hoorcolleges. Ook digitaal zal deze nieuwe strategie te zien zijn. Zo zullen op internetplatform Pointcarré vanaf nu advertenties te zien zijn en een tombola waarbij de tienduizendste bezoeker zes studiepunten wint, geschonken door Coca-Cola.

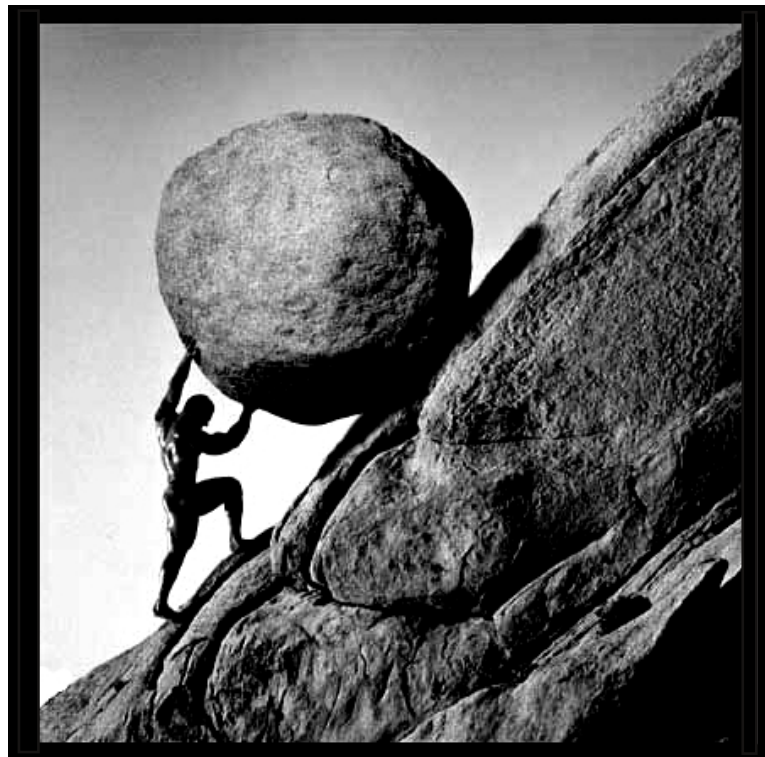
Leerstoel Bureaucratie geopend

Het was een drukke dag voor de rector, want na deze persconferentie werd hij verwacht in de *Texaco Learning Lounge* (de voormalige Mandela-zaal) om de leerstoel *Bureaucratie in de tijd van sociale media* te openen. De nood voor deze leerstoel is volgens een document op diens website (www.vub.ac.cocacola.be/bur_qmsdlkfj_kafkov_ma1568qsmonzo58547@µ_ùneslicAwmpop.pdf) ontstaan uit *“de oneerlijke concurrentie met de moderne communicatiemiddelen, die onze aloude bureaucratische manier bedreigen met hun walgelijke snelheid, duidelijkheid en efficiëntie.”*

Merlo Bonnefooi, afgevaardigde van de Dienst Modernisering - door het publiek met voorsprong verkozen tot de meest kafkaïaanse dienst aan de instelling - merkte in zijn keynote speech op dat *“de VUB alom geroemd wordt om de indrukwekkende bureaucratische hindernissen die zij elk jaar op nietsvermoedende studenten loslaat en het zou spijtig zijn mochten we dit veranderen voor studenten, die zien dat een minder frustrerende studententijd mogelijk zou zijn. Als we dat zouden willen, natuurlijk.”* Een verkennende werkgroep besloot op het einde van de derde centrale voorbereidende zitting van comité 15bis dat na de geijkte procedures en afstempeling van de juiste documenten van start gegaan kon worden met Operatie Sisyphus: een marketingcampagne in kranten, via telegraaf, telex en AM-radio om de student van vandaag te overtuigen van de bureaucratie van gisteren.

Master of McDonald's in Wijsbegeerte, Politieke wetenschappen en Agogiek

Voor wie er geen senaatszetel staat te wachten na een opleiding agogiek, wijsbegeerte of politieke wetenschappen is er nu een nieuwe afstudeer-

Operatie Sisyphus: een marketingcampagne in kranten, via telegraaf, telex en AM-radio om de student van vandaag te overtuigen van de bureaucratie van gisteren.

richting: de Master of McDonald's. In deze PPS-ManaMa kunnen de studenten, die de naïeve keuze hebben gemaakt om zich te weiden aan een richting zonder onmiddellijk meetbaar economisch potentieel, zich toch nog omvormen tot productieve leden van de maatschappij. Per tien afgestudeerden heeft McDonald's één plaats gegarandeerd in de keukens van de succesvolle restaurantketen. ❖

Volgende keer in Het Nieuws van Morgen:

Unilever Gent houdt de VUB in leven;

Red Bull en InBev gaan de strijd om de Moeial aan;

Reactie na eerste haatmails Moeial: “Een vat, een vat, een vat!”

Sletten veroveren Brussel

Waar was uw dochter op 25 september?

DOOR STEPHANIE ROMANS

Nadat vele grootsteden ons al voorgegaan waren, was het op zondag 25 september dan eindelijk de beurt aan Brussel om een *slut walk* te verwelkomen in haar straten. Deze zogenaamde 'slettenmarsen' zijn de oceaan overgewaaid uit Canada met als directe aanleiding een uitspraak van een Canadese agent die vrouwen het advies gaf toch vooral niet té kortgerokt over straat te gaan, als ze niet aan verkrachters ten prooi wilden vallen.

Hoewel de beste man dit waarschijnlijk zei met de beste intenties, draaide hij de rollen volledig om. Het slachtoffer wordt geculpabiliseerd terwijl de verkrachter zich kan wentelen in de slachtofferrol; hoe was de verleiding immers te weerstaan bij het zien van die blote benen en diepe décolleté? Zo'n meisje vraagt er toch gewoon een beetje om?

Precies omwille van de absurditeit en het gevaar dat in dit soort redeneringen schuilt, zijn initiatieven zoals de *slut walks* van wezenlijk belang. De uitspraak van de desbetreffende agent is namelijk slechts een symptoom van het seksisme dat nog altijd (onderhuids) aanwezig is binnen onze maatschappij. De *slut walk* in Brussel moet dan ook gezien worden in een breder feministisch kader van gelijke waardering en respect, vrijheid tot zelfexpressie en de strijd tegen seksisme in het algemeen.

Dankzij het harde werk van bezorgde vrouwen en mannen in de vorige eeuw hebben vrouwen steeds meer rechten verworven in de samenleving. Belangrijke mijlpalen zijn bijvoorbeeld het kiesrecht, het recht om te studeren, het recht op geboortebeperving en abortus... *Mission accomplished*,

zou je misschien wel zeggen, met dank aan Dolle Mina en de haren. Het tegendeel is waar. Er is nog altijd een zekere discrepantie tussen wettekst en werkelijkheid, *Slut Walk* is hier slechts één voorbeeld van, maar zeker geen onbelangrijk.

Laten we dan eens nader de centrale boodschap van zulke *slut walks* bekijken. Als u de uitspraak van de zojuist genoemde Canadese agent nog eens herleest, is het u waarschijnlijk wel duidelijk waar het schoentje wringt. Als dat niet zo is, sta mij dan toe om het verder toe te lichten. Het probleem van deze redenering schuilt in de conclusie dat de vrouw verantwoordelijk is voor haar eigen veiligheid. Door dit signaal uit te dragen predikt men de boodschap 'Zorg dat je niet verkracht wordt!' in plaats van 'Verkracht niet!', wat op zijn minst zorgelijk is. Waarom zouden vrouwen bang

Slut walk in Seattle

Er moet nog altijd gestreefd worden naar gelijkwaardigheid, (seksuele) vrijheid en een grotere onafhankelijkheid. Het vrouwenlichaam behoort toe aan de vrouw, laat dan ook niemand bepalen hoeveel centimeters stof eraan moet hangen.

moeten zijn wanneer ze 's avonds alleen over straat lopen? En waarom zouden ze doodsbenauwd moeten zijn als ze dat in minirok en strak truitje doen? Mannen die vrouwen uitschelden, intimideren, aanranden of verkrachten zijn degenen die een gedragsverandering moeten ondergaan. Zij zouden aangesproken moeten worden op hun gedrag en niet andersom.

Boerka

Verrassend genoeg kan er vanuit Slut Walk een parallel getrokken worden naar de ophef rond de boerka. Het verbod op boerka's komt enerzijds voort uit de wet die verbiedt dat men zich met een bedekt gezicht op openbare plaatsen begeeft. Dus net zoals men geen bivakmuts mag dragen, mag een vrouw ook niet met een boerka over straat lopen. Deze stelling is op zich al voer voor discussie, maar waar het nu meer om gaat is de bijkomende stelling, namelijk dat boerka's gelijk staan aan de onderdrukking van vrouwen. Moslimvrouwen zouden zogezegd gedwongen

vrouwen die een boerka dragen hiertoe gedwongen worden (zonder te beweren dat dit feitelijk zo is) – moet er dan niets gedaan worden aan de mentaliteit van degenen die deze vrouwen tot het dragen van de boerka verplichten?

Facebook

Er zijn nog veel meer symptomen die aantonen dat de strijd nog niet gestreden is. Om mijn verhaal nog wat extra kracht bij te zetten, moet ik allereerst het schaamtelijke feit toegeven dat ik, terwijl ik dit artikel neerpen, ingelogd ben op mijn facebookaccount. Het is u waarschijnlijk wel bekend dat er op het populairste *sociale medium* af en toe fijne advertenties prijken voor ditjes en datjes. Nu wil de ironie dat mijn oog net gevallen is op een advertentie die mij de volgende vraag stelt: “*Des seins trop petits?*”, waarbij men blijkbaar al een volmondig “*Ja!*” van mijn kant veronderstelt.

Allereerst is het diep bedroevend dat dit soort

meer in de gehanteerde dubbele standaard, die bij vrouwen meer aanwezig is dan bij mannen. Een vrouw moet er immers alles aan doen om er net zo uit te zien als de mooie deerne op het reclamebord; als ze dat vervolgens doet en ze komt buiten, wordt ze voor *poppetje* of *del, slet* of zelfs erger uitgescholden, iets waar zowel vrouwen als mannen zich schuldig aan maken. En daar begint men langzaam de buik van vol te krijgen.

Revival?

Moeten allen vrouwen dan maar halfnaakt over straat gaan en zich als een slet gedragen, met alle promiscuïteit die daarbij komt kijken inclusief? Ja en nee. Er gaan nogal wat stemmen op om van het woord *slet* iets positiefs te maken en het te ontdoen van negatieve bijklanken. Is het eerlijk dat een man met veel sekspartners vaak mag genieten van heel wat aanzien, terwijl dat voor de reputatie van een vrouw niet echt iets is om over naar het spreekwoordelijke huis te schrijven? Nee, en dus worden de zogenaamde sletten in een positief licht gezet, om het even kort door de bocht te stellen, en wordt de seksuele vrijheid van vrouwen aangemoedigd.

Uiteindelijk is dit een grote stap in een evolutie naar een vrijere seksualiteit, maar toch is enige voorzichtigheid op zijn plaats. De grens tussen aanmoediging en verheerlijking is immers klein en er moet over gewaakt worden dat er niet opnieuw bepaalde opvattingen aan vrouwen worden opgelegd. Een overschakeling naar het veroordelen van sletten naar het veroordelen van zij die het niet zijn, is niet gewenst. Daarom is het misschien beter om termen zoals *slet* te vermijden of er alleszins met enige nuance over te spreken.

Met initiatieven zoals Slut Walk bevinden we ons dus niet aan de laatste stuip trekking van een uitgestorven feminisme, maar staan we eerder aan de vooravond van een heropleving van een jong feminisme dat gedragen zal moeten worden door de jonge vrouwen van nu. Er moet nog altijd gestreefd worden naar gelijkwaardigheid, (seksuele) vrijheid en een grotere onafhankelijkheid. Het vrouwenlichaam behoort toe aan de vrouw, laat dan ook niemand bepalen hoeveel centimeters stof eraan moet hangen. ♦

Nu wil de ironie dat mijn oog net gevallen is op een advertentie die mij de volgende vraag stelt: “Des seins trop petits?”

worden om een boerka te dragen door de patriarcale cultuur en religie waarmee ze te maken hebben. Het boerkaverbod zou al deze vrouwen als het ware onder het mannelijke juk vandaan halen.

Zonder deze feiten te steunen of in het geheel te ontkennen, lijken we in onze queeste tot bevrijding van de moslimvrouwen in se dezelfde redeneerfout te maken als de Canadese agent. Want, wat wordt er hier gezegd? Vrouwen, jullie worden onderdrukt, jullie worden immers verplicht een boerka te dragen en dat is verkeerd. Dus nu moeten jullie, vrouwen, jullie kleding verplicht aanpassen opdat de onderdrukking zou stoppen. Is dit geen omgekeerde onderdrukking? In plaats van verplicht een boerka, verplicht allesbehalve een boerka? En - als we veronderstellen dat alle

advertenties *werken* (als het niets zou opbrengen, zou men wel iets anders proberen). Waarom werken ze? Ze bereiken hun doel omdat er voor meisjes van jongs af aan een onrealistisch ideaalbeeld van schoonheid wordt gecreëerd. Dit ideaalbeeld wordt steeds onbereikbaar, want waren fotomodellen vroeger gewoon de ‘knapste’ vrouwen van de hoop, nu zijn het de ‘knapste’ vrouwen van de hoop die vervolgens nog onderworpen worden aan een flinke dosis photoshop’. De lichamen van deze vrouwen worden zodanig opgepoetst en aangepast dat de lichaamsverhoudingen in veel gevallen biologisch (!) onmogelijk zijn.

Overigens is dit geen exclusief vrouwenprobleem, ook mannen ervaren veel druk om er gewassen, geschoren en afgetraind uit te zien. Het verschil zit

Václav Havel: van theatermaker tot dissident tot president

Het memorandum van een ster in het theater van de oppositie

DOOR JOREN JANSSENS

FOTO'S DOOR SARAH FELLAHI

Een niet-alledaagse politieke memoire van een niet-alledaagse politicus en het relaas van een hobbelig parcours van theatermaker tot dissident tot zelfs president, zo laat *To The Castle and Back* van Václav Havel zich het best resumeren. Geen zelfverheerlijkende, hautaine of volksverheffende nabesprekingen, maar een indringend, bescheiden en openhartig zelfportret zoals u er nog nooit een hebt gelezen, gereconstrueerd uit interviews, dagboeken en honderden willekeurig gekozen instructies aan stafmedewerkers. Een historische wandeling doorheen revolutionaire en rumoerige jaren, aan de hand van Havels herinneringen...

"Dit klein en vreemd boekje van mij", schrijft Havel, "kwam tot stand omdat ik het gevoel had dat ik mensen een uitleg verschuldigd was. Ik schreef het snel en zonder specifiek publiek in gedachten. Als gevolg daarvan staan er waarschijnlijk diverse passages in die slechts bij weinigen interesse zullen opwekken. Ik liet deze

passages staan omdat ze deel uitmaken van een tijds kader en omdat ik lezers eraan wil herinneren dat we niet geconfronteerd werden met routineuze veranderingen van een regering; we bouwden een nieuw democratisch land, als het ware, van de grond af aan."

1968

Havels invloeden

Tsjecho-Slowakije en de wereld zijn in de ban van de Praagse Lente, een periode van democratisering, in het leven geroepen door de hervormingspolitiek van Alexander Dubček. Vrijheid van meningsuiting en de afschaffing van de censuur brachten spontane en openbare discussies en demonstraties naar de grootste pleinen van Praag. Voor het eerst sinds de communistische onderwerping in '48, kwam er ook de mogelijkheid tot reizen. Havel maakt er gebruik van om zijn eerste van vele reizen naar de VS te maken. Het hoogtepunt van de hippiebeweging, de moord op

Martin Luther King en de enorme anti-oorlogsdemonstraties oefenden bij zijn terugkomst in Praag een grote invloed uit op Havels denken en doen.

Enkele maanden na zijn terugkeer, op 21 augustus 1968, rolden de tanks van het Warschaupact, de communistische evenknie van de NAVO, Praag binnen. Het doel van deze interventie, met legitimatie van de Brezjnev-doctrine, was het ongedaan maken van de hervormingspolitiek van Alexander Dubček. Havel becommentarieerde deze invasie op de piratenzender *Free Radio Czechoslovakia*, waar hij onder andere opriep tot een meerpartijstelsel, wat een aanslag op het gezag van de Communistische Partij van Tsjecho-Slowakije betekende. Analoog met deze invasie werd één van de meest conservatieve en repressieve regimes in het communistische blok in het leven geroepen. De protesten die volgden op de onderwerping, bevatte volgens Havel *"in essentie dezelfde ethos als de protesten in de VS: een*

Zicht op de Praagse burcht, waar Vaclav Havel dertien jaar als president actief was

verlangen naar een vrije, kleurrijke en poëtische wereld zonder geweld.”

1969 - 1977

Begin engagement

Na het hardhandig neerslaan van de protesten werd een verbod op Havels theaterstukken opgelegd. Hoewel de manuscripten clandestien in Tsjecho-Slowakije circuleerden, zouden ze pas na de val van het communisme worden opgevoerd in de Praagse theaters. In de VS wordt zijn werk over de Praagse Lente, *De toegenomen moeilijkheid van concentratie*, daarentegen bekroond met een Obie Award, één van de meest prestigieuze theaterprijzen.

Tijdens de periode van de *politieke normalisatie* in Tsjecho-Slowakije, waarbij men de hervormingen van Alexander Dubček teruggedraaide, werd Havel steeds meer politiek geëngageerd en kwam hij geregeld in het vizier van de communistische regering. In september '69 ondertekende hij met andere prominente schrijvers, wetenschappers en journalisten het *Tienpuntenmanifest*, gericht tegen de normalisatie en geadresseerd aan de Communistische Partij en de Nationale Raad van de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek. Wederom een regelrechte aanslag op de legitimiteit van de communistische instanties. Het regime reageerde geprikkeld omwille van de grote belangstelling die het manifest ontving vanuit het westen. Elke ondergetekende werd aangeklaagd, inclusief Havel, op grond van "ondermijning van het staatsgezag", een veroordeling bleef echter, voorlopig, uit.

In 1975 schrijft Havel, in eigen naam, *Brief aan Gustáv Husák*, een open brief aan de president van Tsjecho-Slowakije en dirigent van de normalisatie. Havel pleit in deze essay voor "de morele en spirituele herleving van de maatschappij, een grotere humaniteit, de verhoging van de waardigheid van het volk. Het volk", schreef Havel, "leeft en handelt enkel in angst en apathie, wat de illusie wekt van een hechte maatschappij. De geheime politie, die de gemeenschap stuurt door deze angst, creëert burgers die bereid zijn tot alles, zolang het hun voordelen schept. Een samenleving waarin machtsposities zijn voorbehouden voor opportunisten en carrièremakers, beroven het volk van een hoop op een betere toekomst." Eindigen doet Havel in zijn typische stijl, op de man af: "Uw verantwoordelijkheid als politiek leider is nog steeds groot. U bepaalt het klimaat waarin wij allen moeten leven en u bepaalt welke rekening wij allen zullen moeten betalen voor het huidige proces van consolidatie."

Analoog met de invasie van de Warschautroepen werd één van de meest conservatieve en repressieve regimes in het communistische blok in het leven geroepen.

1977

Roep om hervorming

The Plastic People of the Universe, een psychedelische rockgroep die werd gevormd vlak na de invasie van de troepen van het Warschaupact, wordt gearresteerd. Omwille van hun kritiek op het regime en hun grote aanhang onder jonge hippies, werd de groep collectief veroordeeld tot gevangenisstraffen gaande van acht tot achttien maanden. En dit, paradoxaal genoeg, op basis van "georganiseerd verstoren van de vrede."

Deze "aanslag op de mensenrechten" vormde de directe aanleiding tot de oprichting van het *Charta 77*, genoemd naar het gelijknamige document dat de regering, op basis van deze arrestaties, scherp veroordeelde voor het niet naleven van de grondwet. Havel werd door 243 andere Tsjecho-Slowaakse intellectuelen die het manifest onderschreven, verkozen tot officiële woordvoerder van de organisatie. Behoed voor de wet omschreven ze zich niet als een georganiseerde oppositiepartij. Dertig jaar later omschreef Havel de organisatie als "een bont allegaartje van Trotskisten tot hervormingsgezinde communisten, verschillende typen socialisten, liberalen, christendemocraten of conservatieven. Het bestaan van een gemeenschappelijke vijand en een gemeenschappelijk antitotalitair programma, gebaseerd op mensenrechten, zorgde er echter voor dat iedereen aan hetzelfde touw trok in bepaalde fundamentele zaken."

Onderweg naar de Federale Vergadering, waar Havel en de zijnen het document persoonlijk zouden afleveren, wordt de delegatie aangehouden en het originele charter in beslag genomen. Kopieën waren echter in circulatie en werden integraal overgenomen in onder andere *Le Monde* en *The New York Times*. Zijn betrokkenheid en leidende functie in de organisatie leverden hem een celstraf op van vijf maanden.

1978-1983

Op een zijspoor

Kort na zijn vrijlating staat Havel aan de wieg van een nieuwe organisatie, genaamd VONS of het *Comité voor de Verdediging van Ten Onrechte*

Vervolgden, opgericht ten voordele van de dissidenten die nog steeds hun gevangenisstraf uitzaten omwille van hun lidmaatschap van *Charta 77*.

Na de publicatie van zijn beroemdste essay, *De macht van de machtelozen*, een scherpe analyse van het totalitair systeem en een pleidooi voor het "leven in waarheid", wordt Havel onder permanente observatie van de geheime dienst geplaatst. Op 29 mei '79 wordt hij, met tien andere leden van het VONS, gearresteerd. De autoriteiten bieden hem nog de kans om een jaar in New York te verblijven. Havel slaat het aanbod af, welbewust dat hij nooit nog zou mogen terugkeren, en wordt veroordeeld tot vierenhalf jaar celstraf. Na drie jaar opsluiting weigert hij een pardonnering van de Tsjecho-Slowaakse president. In de gevangenis schrijft hij tientallen aangrijpende brieven aan zijn vrouw, later gepubliceerd onder de noemer *Brieven aan Olga*.

1983-1988

Wederopstanding

In '83 komt Havel vervroegd vrij omwille van een ernstige longontsteking. Ondanks de aanhoudende politieobservatie, hervat Havel zijn werkzaamheden bij *Charta 77* en volhardt hij in het schrijven van politieke en filosofische essays. Voor de resterende uit te zitten celstraf wordt hem amnestie geschonken. Gedurende de volgende jaren wordt Havel onophoudelijk gevolgd en gehinderd door de staatsveiligheid en de geheime politie, met enkele korte gevangenisstraffen tot gevolg.

In '88 verschijnt Havel voor het eerst sinds de Praagse Lente weer voor het grote publiek: "Hoewel mensen waarschijnlijk niet wisten hoe ik eruit zag, kende ze duidelijk mijn stem van de buitenlandse radiozenders en waren ze zonder twijfel bekend met mijn verhaal en meningen. Ik heb geen andere uitleg voor het buitengewone applaus dat ik die dag ontving."

1989

Opnieuw lont in kruidvat

Václav Havel: van theatermaker tot dissident tot president

Vervolg

Op 19 januari, de twintigste verjaardag van Jan Palachs zelfverbranding als protest tegen de interventie van de Warschautroepen, wilden de leden van *Charta 77* bloemen neerleggen op het Wenceslasplein in Praag. De politie kwam, zoals verwacht, tussenbeide en arresteerde een aantal leden. Onmiddellijk brak een spontane en enorme demonstratie uit. Onderweg naar huis werd Havel gearresteerd en, absurdelijk, schuldig bevonden aan “valse getuigenis” en veroordeeld tot negen maanden celstraf.

Havels arrestatie werkte als een katalysator voor het verzet. Een golf van protest volgde, deze keer niet enkel uit het buitenland. Ook in het binnenland werden petitie voor zijn vrijlating op grote schaal ondertekend. Het regime had zo'n reactie duidelijk niet verwacht en wist niet hoe te reageren. Als gevangene kreeg Havel een speciale status, strikt geïsoleerd en bewaakt maar genietend van talrijke voordelen. Binnen- en buitenlandse druk verplichtten de autoriteiten ertoe Havel, halfweg zijn celstraf, vrij te laten.

Fluwelen handschoen

Op 17 november '89 breekt, na een gewelddadig politieoptreden tegenover duizenden vreedzame betogers, de Fluwelen Revolutie uit. In de chaos van de revolutie werd onder leiding en op initiatief van Havel het *Burgerforum* opgericht. Deze politieke beweging werd volgens hem “niet opgericht om de macht over te nemen, maar om de publieke wil en het verlangen naar verandering te articuleren. We eisten geen ontslag van de regering, enkel het vertrek van de meest spraakmakende individuen, een behoorlijk onderzoek naar de brutale onderdrukking van de demonstratie van 17 november; de vrijlating van alle politieke gevangenen en de vrijheid van meningsuiting.”

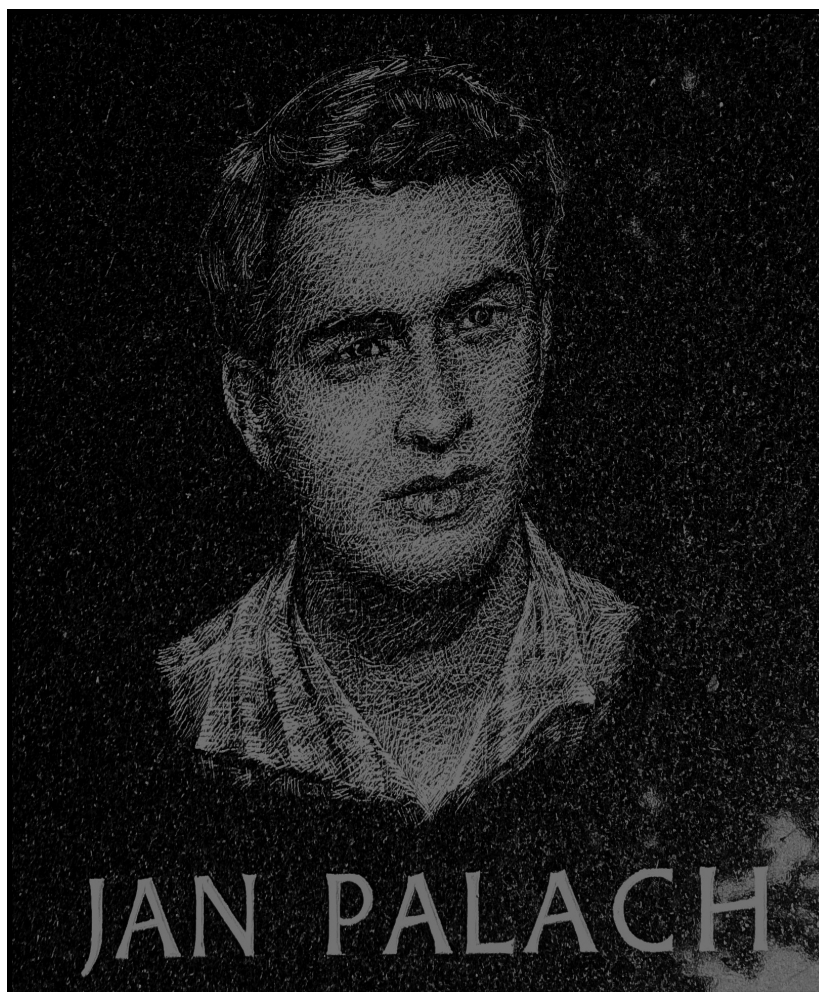
De Communistische Partij van Tsjecho-Slowakije werd, net als elders, de kans geboden zich om te vormen tot een sociaaldemocratische partij. De

partij weigerde echter halsstarrig, maar “niemand van het *Burgerforum*, voornamelijk leden van *Charta 77*, waren professionele politici, waar zou een democratische politieke klasse immers zijn ontstaan in een totalitair systeem? Niemand onder ons wist dat het systeem zo snel zou ineenstorten en dat het regime ons de macht praktisch op een zilveren schotel zou aanbieden. Om een beeld te geven van de snelheid en benodigde improvisatie: ik overtuigde de nieuwe vicepremier op de

achterbank van een auto, onderweg naar een vergadering.”

Slechts enkele revolutionaire dagen waren vereist om het regime op haar knieën te krijgen. Havel en andere leden van het *Burgerforum*, in gezelschap van hun Slovaakse evenknie *Publiek tegen Geweld*, startten de onderhandelingen met de Communistische Partij. Op 29 december '89 was het toenmalige communistische parlement genoodzaakt om Václav Havel tot nieuwe president van Tsjecho-Slowakije te benoemen.

Havel twijfelde tot de laatste minuut over zijn presidentskandidatuur. Naar eigen zeggen kon hij echter “niet leven met de gedachte dat hij zijn hele leven gewijd had aan het bekritisieren van het regime en nu hij de kans had om het beter te doen, simpelweg te weigeren.” Havels presidentschap werd de climax van de *Fluwelen Revolutie* en

Gedenkstee "ter herinnering van de slachtoffers van het communisme" en Jan Palachs zelfverbranding op 16 januari 1969

“Een samenleving waarin machtsposities zijn voorbehouden voor opportunisten en carrièremakers, beroven het volk van een hoop op een betere toekomst.”

Tsjecho-Slowakije werd het eerste land in het gehele Sovjetblok waar een oprechte en levenslange niet-communist, die slechts enkele dagen ervoor nog leidend dissident was, hoofd van de staat werd.

Er dreigde echter een nijpend tekort aan geschikte mensen voor verscheidene politieke posten: *“We overtuigden rockmuzikanten, vertalers, schrijvers, wetenschappers en misschien zelfs onze vrienden van café, posities te accepteren. Hoewel we bestaande posten zo snel mogelijk probeerden op te vullen met nieuwe ongecompromitteerde mensen, bleven lange tijd velen communisten op post. Veel institutionele en economische kennis zat immers in hun handen en de goede communist laat zich niet van de slechte onderscheiden met een zwaai van de toverstaf.”*

1990

Bestendige leidersrol

“Niemand onder ons wist dat het systeem zo snel zou ineenstorten en dat het regime ons de macht praktisch op een zilveren schotel zou aanbieden.”

In juli 1990 vonden de eerste democratische verkiezingen sinds '48 plaats. Havel wordt ook door het nieuwe, ditmaal vrij verkozen, parlement benoemd tot president. Onder zijn presidentschap hief Slowakije de federatie met Tsjechië op, een emancipatieproces waarover Havel meerdere malen zijn bezwaren uitte maar dat hij *“niet kon en wou onderdrukken, aangezien naties het recht hebben, indien het de wens van de meerderheid is, een fase van onafhankelijkheid te doorgaan.”*

Havel bewerkstelligde, ondanks zijn strijd tegen longkanker en het verlies van zijn vrouw, een welvarende economie, een verbetering van de gespannen Duits-Tsjechische relaties, de Tsjechische toetreding tot de NAVO en de Europese Unie. Tot 2003 blijft Havel onafgebroken leider van Tsjechië.

De 137 prijzen, 27 staatsdecoraties, tientallen eredoctoraten en verscheidene nominaties voor de Nobelprijs voor de Vrede hebben Havels bescheidenheid niet aangetast. Ze waren immers *“minder een expressie van bewondering voor mijn werk maar meer uit respect wat ik ‘mijn verhaal’ noem. Ik werd gezien als iemand die vasthield aan zijn eigen waarheid en de consequenties ervan verdroeg. Iemand die een aanbod van emigratie afsloeg voor vijf jaar gevangenisstraf, iemand die uit de gevangenis kwam en de draad weer oppikte waar hij ze had achtergelaten. De internationale schok bij elke arrestatie was een zegen, wie weet of ik zonder deze aandacht mijn gevangenisstraf had overleefd of dat ik misschien in totaal 15 jaar in plaats van 5 jaar werd opgesloten. Wanneer ik president werd, het typisch Angelsaksische ‘happy ending’, kreeg mijn verhaal natuurlijk een nog groter sprookjes-gehalte.”*

1991 - ...

Václav en Václav

Vandaag de dag verdeelt Václav Havel zijn dagen tussen schrijven, lezingen, zijn lidmaatschap aan de Europese Raad voor Tolerantie en Verzoening en zijn voorzitterschap van de Human Rights Foundation. Havel blijft een graag geziene gast in het Europese Parlement en het Witte Huis, ondanks de hevige kritiek die hij blijft uiten op de oorlog in Irak.

Havel was een eurofiel. Reeds dertien jaar voor de ratificatie van het Verdrag van Lissabon, schreef hij verscheidene essays over de noodzaak van een gezamenlijk buitenlands beleid, een neutrale Europees president en een heldere grondwet, tevens de belangrijkste verwezenlijkingen van eerdergenoemd verdrag. Voor zijn opvolger, Václav Klaus, neoliberal nationalist, negationist van de klimaatopwarming, dé euroscepticus bij

Het presidentieel paleis, waar Vaclav Havel dertien jaar als president actief was

Václav Havel: van theatermaker tot dissident tot president

Vervolg

uitstek en fervent tegenstander van geregistreerd partnerschap voor homokoppels, wat hij “gevaarlijk en een bedreiging voor Tsjechië” vindt, geldt dit allerminst.

Václav Havel laat in diens memoires meermaals zijn gespannen relatie met Klaus uitschijnen. Naast corruptie en het hekelen van een erg controversiële en massale privatisering, schrijft Havel hem onder meer de kenmerken egoïstisch, jaloers, soms werkelijk onuitstaanbaar, narcistisch, mediageil en zijnde een dwarsbomer toe.

In mei 2011 was Klaus, ook wel eens de *Thatcher van Tsjechië* genoemd, nog te gast bij de Antwerpse afdeling van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV), voorzien van een inleiding door Bart de Wever (N-VA). Moest de teneur van dergelijke bijeenkomsten u nog vreemd zijn, ziehier een greep uit Klaus' meest frappante uitspraken die avond: “Het klimaat is oké, het is onze vrijheid die in gevaar is, enkel de milieu-industrie wordt immers beter van al die ecologische onzin. Wie beweert dat de aarde de

*afgelopen eeuw meer dan 0,74 graden is opgewarmd, is een marionet van de klimaatlobbyisten”, en: “De kernreactoren van Fukushima waren een enorm succes, een ander standpunt is populistisch.” U ligt nog niet onder uw stoel van het lachen? Over de Europese Unie had hij het volgende te zeggen: “Europa is een even groot en knellend complot als dat klimaatgedoe en herinnert mij aan de Sovjet-Unie. Daarom ben ik er zo gevoelig voor”, aldus Klaus. Dat zulke uitspraken enkel bij het KVHV op applaus onthaald kunnen worden mag niet verbazen. De vraag is of deze uitspraken ook binnen Bart de Wevers zelfverzonnen term *eurorealisme* zouden passen...!♦*

Václav Havel – To The Castle And Back
Portobello Books
349 pagina's
€13,99

Affiche van het KVHV-debat, met Václav Klaus, niet te verwarren met Václav Havel

VÁCLAV HAVEL - BIOGRAFIE

1936: geboorte in Praag
1948: machtsgreep Communistische Partij van Tsecho-Slowakije
1951: wordt recht tot hogere studies ontzegt, mogelijk omwille van zijn rijke afkomst
1955: ontvangt toelating voor studies economische wetenschappen
1959: geweigerd aan Academie voor Podiumkunsten, werkt als podiumhulp in theaters
1966: ontvangt diploma aan Faculteit Dramatiek aan de Academie voor Podiumkunsten
1968: uit via *Free Radio Czechoslovakia* hevige kritiek op invasie van de Warschautroepen
1971: officieel verbod op Havel's theaterstukken in scholen en bibliotheken
1975: schrijft kritische *Brief aan Gustáv Husák*, de communistische president
1977: woordvoerder van *Charta 77*
1978: medestichter van het *Comité voor de Verdediging van Ten Onrechte Vervolgden*
1979 - 1983: celstraf omwille van politieke activiteiten
1989: veroordeeld tot 9 maanden celstraf omwille van aanwezigheid op de *Week van Jan Palach*, bij vrijlating oprichting van het *Burgerforum*
1990: officiële en democratische verkiezing van Havel tot president, blijft tot 2003 onafgebroken aan de macht

Belangrijkste werken

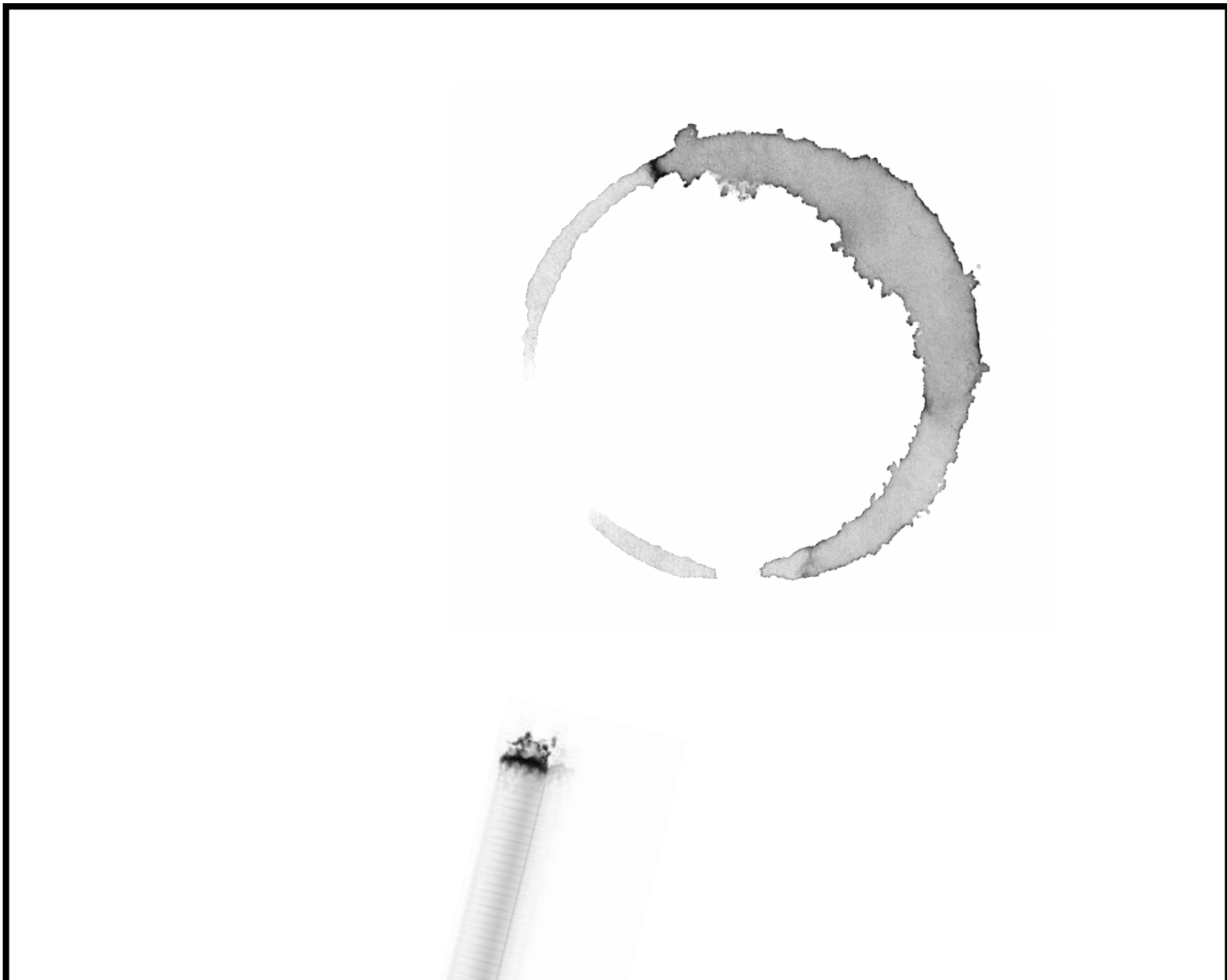
Theater

Het tuinfeest (1963)
Het memorandum (1965)
De toegenomen moeilijkheid van concentratie (1968)
De schutsengel (1968)
De samenzweersers (1971)
De bedelaarsopera (1975)
Het protest (1978)
Largo desolato (1984)

Non-fictie

De macht der machtelozen (1985)
Leven in waarheid (1986)
Brieven aan Olga (1988)
Verstoren van de vrede (1991)
Naar een burgermaatschappij (1994)
De kunst van het onmogelijke (1998)

Uw artikel hier!

Het Vrije Nationalistje

Aangezien de Moeial gelooft in een gelijk-kansenbeleid, heeft de redactie besloten een lezer aan het woord te laten van de minst gefortuneerden en de meest verwaarloosden van het politieke spectrum, eenje van onze Vlaams-Nationalistische Vriend. En dat we u nu niet meer horen zagen.

Wallonië zelf ligt aan het infuus, als een sovjet van verslaafde junkies.

We schrijven 26 september 2011, de eerste dag van het nieuwe academiejaar. Genietend van een fijn nazomerzonnetje en een flink glas Vlaams gerstenat, was mijn verbazing groot toen ik aan de waard “nog eenje van 't zelfde” vroeg. “Excuse me”, zei hij vertwijfeld, “only English please.” Na ere-Waal Dimitri ‘Ik-mag-best-mijn-eigen-nest-bevuilen-want-het-is-mijn-eigen-nest’ Verhulst en het verdwijnen van de Muur van Geraardsbergen uit Onze Mooiste, een nieuwe kaakslag voor ons Vlaanderenland, de zoveelste sinds de grootste der kaakslagen, onze eigenste Nakba: de stichting van België.

Nee, dat had ik niet verwacht. Zeker niet met de nieuwe eigenaar van dat KultuurKaffee. Hij zou toch het drugsgebruikend schorem bannen, brave jongens en meisjes van Vesalius College aanwerven en op die manier een deftig en deugdzaam cliënteel aanspreken? Die ambitie werd al gefnuikt bij het eerste muziekje dat ik bij aankomst horen kon. Rastafarigezwemel, u kent dat wel, het soort muziek dat enkel ongewassen haren vol met knopen aantrekt. Alsof ze tijdens het pendelen tussen hun universiteit en hun plaatselijk OCMW geen tijd zouden vinden om hun haren eens te kammen. De Vlaamse jongens en meisjes, uitgedost in klak en voorzien van een hart voor

Vlaanderen, die binnen de start van het nieuwe academiejaar vierden, waren zichtbaar aangedaan. En toen had ik onze Mexicaanse toogbediener nog niet aangesproken, de godverdomse tacovreter!

In een academisch landschap als dat van de Vlaamse Universiteit Brussel, is men wettelijk gezien toch verplicht om zich in één van de drie landstalen uit te drukken tegenover derden? Dat is zelfs een ruime marge; persoonlijk vind ik dat consequent Vlaams spreken echt niets te veel gevraagd is. Duits is misschien nog te overwegen, neutrale derde zijnde, Frans daarentegen? Wie betaalt immers de beademingsmachine van deze

Sarah Hamdi-Fellahi

universiteit? Juist ja, Vlaanderen! Wallonië zelf ligt aan het infuus, als een sovjet van verslaafde junkies. En als Jan Peumans in dat verband in een Limburgse *colère* ontsteekt omdat er op de academische opening van vorig jaar een Europese en Belgische vlag, maar geen Fiere Vlaamse Leeuw hing te wapperen, heeft hij overschot van gelijk en verdient hij geen Waalse vuist, maar een standbeeld.

Dat Nederlands spreken voor de brave student van Vesalius niet evident is, valt misschien nog te begrijpen. Maar hen positief discrimineren gaat een brug te ver. Het is niet omdat zij, door het verdwijnen van hun internetinfrastructuur de lijnen van communicatie van dit propagandistische sovjetblad grotendeels hebben platgelegd dat we daarom toegevingen moeten doen. Het blijft toch altijd hetzelfde met die buitenlanders, dat komt naar hier, dat steelt onze jobs.

Neen, neem dan liever een voorbeeld aan de Sportdienst van de VUB. U weet wel, de dienst die zich inspannt voor de fysieke welgesteldheid van de student aan onze Vlaamse universiteit en poogt ons volk fit en gezond te houden. Die stelt zich expliciet tot doel de Nederlandstalige buurtbewoner eerst te laten genieten van alle faciliteiten in het sportcomplex om pas daarna te evalueren of er nog anderstalige bezoekers gelokt moeten worden. Liefst niet natuurlijk, maar de sportdienst moet de rekening ook betaald krijgen, dat begrijpt u zelf ook wel. En waarom zouden we die Walen de Vlaamse rekening niet een keer laten betalen? De Vlaming speelt al vaak genoeg voor suikerompje.

Enfin, nog altijd op het terras van het KulturKaffee gezeten werd mijn aandacht getrokken door een zogenaamde studentenvertegenwoordiger. Alle potentie tot vermaak die de middag nog bezat na mijn eerste ontgoocheling daar in de nazomerzon, werd door deze persoon vakkundig de grond in gestampt. Daar liep de beste kerel, met een trui van de VUB-Studentenraad. Allemaal leuk en aardig, maar waarom, vraag ik u, is die trui niet zwart en geel, zoals dat zou horen op een Vlaamse universiteit? De studentenraadsleden vertegenwoordigen bij uitstek de Vlaamse Universiteit Brussel. De studentenraad maakt hier de VUB te schande in het Vlaamse onderwijslandschap en zal op deze manier nimmer serieus genomen worden door bijvoorbeeld de Katholieke Universiteit Leuven, een universiteit die de naam meer dan waard is. Toegegeven, ook hun truien hebben niet de kleuren van de Vlaamse vlag, maar als Vlaamse Universiteit moeten we hier toch iets doen om de Brusselse locatie te compenseren, me dunkt. ⚡

Naam en adres bekend bij de redactie

***Enfin*, nog altijd op het terras van het KulturKaffee gezeten werd mijn aandacht getrokken door een zogenaamde studentenvertegenwoordiger. Alle potentie tot vermaak die de middag nog bezat na mijn eerste ontgoocheling daar in de nazomerzon, werd door deze persoon vakkundig de grond in gestampt.**

Leeftijdsgrenzen en opera

Cultuurkritiek

DOOR PIET VAN DE VELDE

Kurt Weill (1900-1950), de nagel aan de doodskist van de Duitse conservatieve operawereld tijdens het interbellum, zorgt nog steeds voor beroering anno 2011. De stukken van Weill kwamen na de machtsovername van de nationaal-socialisten op de lijst van 'ontaaarde' kunst. Zijn meest bekende werk, *Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny*, was geen uitzondering op de regel. Voor wie het, het zij zo, een verbazing mag wezen: scènes met prostitutie en drankmisbruik sloegen niet aan bij de top van de NSDAP. Volledigheidshalve moet hier wel aan worden toegevoegd dat het stuk in zijn begindagen nergens echt welkom was, in Europa noch in Amerika.

Fast forward 2011: op 21 september laat de Vlaamse Opera het gewraakte stuk in première gaan. Echter, het leek de directie van de Vlaamse Opera niet zo opportuun om dit stuk aan iedereen voor te schotelen. Daarom werd besloten een leeftijdsadvies op te leggen: niet geschikt voor -16-jarigen. Het stuk zelf handelt over de opkomst en val van het stadje Mahagonny, opgericht door drie voortvluchtige criminelen. Het heeft iets weg van het Atlantic City van nu, want de hoeren dansen er vrolijk en de drank vloeit er rijkelijker dan in alle seizoenen van *Mad Men* samen. Het is een satirische kritiek op ons warenfetisjisme en zinspeelt op het feit dat seksualiteitservaring, binnen een kapitalistisch systeem, niets meer is dan een loutere handeling tussen individuen van lege goederen, zonder de waarde van het lichaam en zonder de ervaring zelf naar waarde te kunnen schatten, wegens de vervreemding van die mens en van zijn eigen lichaam. Menselijke relaties zijn teruggebracht tot pragmatische overeenkomsten zonder liefde of zelfs lust, waar uiteindelijk verveling uit kan leiden. Deze uitleg is misschien een beetje abstract, maar ieder die al eens iets te lang is blijven plakken op een Kampvuur, BSG- of tent-TD, kan er zich al een aardig beeld van vormen.

Alabama Song

De muziek van het stuk is uiteindelijk zelfs de popmuziek gaan beïnvloeden. Luister maar naar *Alabama Song*, een nummer dat bekend is via The Doors, maar bijvoorbeeld ook door David Bowie en Marianne Faithfull is vertolkt. De reden hiervoor is dat het een opera is zonder het klassieke contrapuntisch (meerstemmigheid waarbij elk van de optredende stemmen melodisch onafhankelijkheid en betekenis bezit, nvdr.) barokschema. De muziek is eenvoudig geschreven, zodat zelfs amateurs een degelijke versie ten tonele zouden kunnen brengen. Daarom worden ragtime en simpele jazz dan ook niet geschuwd.

Er zijn dus voldoende redenen om dit stuk te gaan bekijken. Waarom gebruikt de directie dan toch die leeftijdsgrens? Omdat regisseur Calixto Bieito niet verlegen zou zijn om zijn zoveelste schandaalopera? Omdat er links of rechts een tiet te zien zou zijn of vanwege de zware politieke beladenheid? De directie reageerde met de volgende mededeling: "Om aan juridische claims te ontsnappen, vanwege expliciete scènes, zien we ons genoodzaakt een leeftijdsgrens van 16 jaar in te voeren." Tijdens de voorstelling valt er nochtans weinig te zien wat de dag van vandaag nog voor choquerend zou kunnen doorgaan. Muziekzenders zenden al een tijdje videoclippen uit met dansende jongedames in gemillimeterde kledij of video's volgepropt met puberale vulgariteiten. Het is ook moeilijk om een grond te vinden waarop die juridische claims zouden rusten. Wat spijtig is, want het stuk zelf is zeer goed herwerkt, bijna grenzend aan het geniale. Het lijkt wel alsof men het

Het heeft iets weg van het Atlantic City van nu, want de hoeren dansen er vrolijk en de drank vloeit er rijkelijker dan in alle seizoenen van *Mad Men* samen.

Verfremdungseffekt van Brecht heeft bijgeschaafd en afgewerkt.

Marketingmachine?

Zelfs binnen de operawereld is het stuk niet echt uitdagend te noemen. Zo vermoordt in *Medée* een moeder haar eigen kinderen om wraak te kunnen nemen op haar echtgenoot, terwijl Wagners *Valkyries* krijgsvrouwen bevat; het zijn nu eenmaal geen *Studio 100*-musicals.

Bart Steenhaut (chef-Muziek bij *De Morgen*) suggereerde dat dit een marketingtruc is. Indien dat het geval zou zijn, is het wel een zeer povere kunstgreep. Neen, de beslissing bewijst eerder dat de Vlaamse Opera nog steeds dat tikkeltje wereldvreemd blijft. *Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny* is net geschikt om de jeugd naar de opera te lokken. Alsof de Vlaamse Opera, bij gebrek aan culturele censoren, maar zelf de rol van censor op zich moet nemen. Al bij al is zo'n leeftijdsgrens een spijtige ontwikkeling van gefantaseerd fatsoen, maar laat het geen ontmoediging zijn om zelf eens een kijkje te gaan nemen. ❖

THEATER

- Guantanamouk

05 oktober – 14 oktober

door: Nabil Ben Yadir, Union Suspecte, KVS& Lemanège.Mons/Centre dramatique

Twee tegengestelde zielen vinden elkaar in de gevangenis op Guantanamo en zijn op elkaar aangewezen om de wereld heruit te vinden.

Waar: KVS box

Prijs: €12,- studententarief / €16,- normaal tarief

meer informatie via www.kvs.be

- Cendrillon

11 oktober - 28 oktober

Een van de spilfiguren van het Franse Toneel, Joël Pommerat, schrijft zijn eigen versie van Assepoester, geïnspireerd op de versies van Perrault en de gebroeders Grimm, maar steekt ze in een hedendaags kleedje. Joël Pommerat gebruikt poëtische teksten die de realiteit verwoorden en de breekbaarheid van de menselijke relaties van onze tijd blootleggen. (spreektaal Frans)

Waar: Muntplein - 1000 Brussel

Prijs: € 9

Meer informatie via www.demunt.be

- C'est loin l'Eldorado

13 oktober – 29 oktober

Ga mee naar het Wilde Westen met het Magic Land Théâtre! En breng vervolgens indien wenselijk een bezoekje aan de Rosse Buurt! Neem wel nog een keer de cursus Frans van op het middelbaar door, absoluut geen overbodige luxe. Et pour les francophones la même chose!

Waar: Magic Land Théâtre, rue d' Hoogvorst 8-14, 1030 Bruxelles

Prijs: €15,- studententarief / €18,- normaal tarief.

Reserveren via www.magicland-theatre.com

Meer informatie via www.magicland-theatre.com

FILM

- I'm not there

17 oktober, 21:00

Cate Blanchett, Heath Ledger, Richard Gere / ZW+kleur / OND: NL / 135'

Door: Tod Haynes

Zeven acteurs vertolken elk Bob Dylan in een scène uit zijn leven. Een creatieve benadering van de soms saaie biografie! En nog een keer genieten van de acteerpresetaties van Heath Ledger. In tegenstelling tot wat de titel zou doen kunnen vermoeden: I'll be there!

Waar: Cinematek, Ledouxzaal

Prijs: €3,-

- Poolse animatie: Focus on Poland

09 september – 23 oktober

Cinematek zet de Poolse animatiefilm in de schijnwerpers. Het evenement is al eventjes van start gegaan maar misschien kunt u de laatste graantjes er nog van meepikken!

Wanneer:

Waar: Cinematek

Prijs: €3,-

Meer informatie via www.cinematek.be

DEBAT & LEZING

- Atheïsme als dogma of kritisch denken?

11 oktober

UPV laat onze allereigenste professor J. Van Bellingen aan het woord over het hedendaagse atheïsme vertrekkend vanuit de Middeleeuwse ketterij. Het belooft een interessante lezing te worden met mogelijkheid tot vragen stellen achteraf. Een koffietje zit in de prijs inbegrepen, dus dat is al helemaal mooi meegenomen!

Het enige wat je moet doen is je even inschrijven via upv@vub.ac.be. Zoek wel even de code op van de activiteit op de website van het UPV.

Waar: VUB campus Etterbeek, lokaal wordt meegedeeld bij bevestiging van inschrijving.

Prijs: €1,- studententarief / €7,- UPV leden / €8,- normale prijs. Wel eventjes reserveren dus!

Meer informatie via www.vub.ac.be/upv

- Mediacafé #7: Twitter kan je je job kosten

11 oktober

Door: deBuren, Fonds Pascal Decroos, Mediakritiek.be en VVOJ

Met de opkomst van de sociale media geven steeds meer journalisten hun persoonlijke opinie prijs op het web. Iets wat de redacties niet altijd evenzeer weten te waarderen. Hebben nieuwsredactie nood aan een sociale mediacode? Discussieer me met: Alexander Pleijter (Rijksuniversiteit Groningen, De Nieuwe Reporter), Olaf Koens (freelancer en twitteraar) e.a.

Waar: Beurskafé, A.Ortsstraat 20-28, 1000 Brussel

Prijs: Gratis, wel even reserveren via www.deburen.eu of 02 212 19 30

- De moord op Rwagasore, de Burundese Lumumba

25 oktober, 20:30

Debat over de dubieuze rol van de Belgische koning Boudewijn bij de moorden op Louis Rwagasore en Patrice Lumumba, eerste democratisch verkozen presidenten van respectievelijk Burundi en Congo. Guy Poppe gaat in gesprek met Minister Steven Vanackere (onder voorbehoud), Ludo De Witte, Bob Albertijn en Prof. Stef Vandeginste. Moderatie: Koen Vidal.

Waar: KVS box

Prijs: Gratis, wel even reserveren via tickets@kvs.be of 02 210 11 12.

TENTOONSTELLING

- Doolegt

29 september - 12 oktober

Een collectie schilderijen van de Everse buurt 'Doolegt' door A. Dekelver, G. Ballewijns en andere lokale artiesten worden tentoongesteld in het gemeentehuis van Evere, Voor de eerste maal worden de panelen van de Sint-Vincentiuskerk, daterend uit de 19de eeuw, tentoongesteld.

Waar: Gemeentehuis Evere, Hoedemaekerssquare 10 – 1140 Evere

Prijs: gratis

- Dyptich Series - Jérôme Lateur

16 september - 05 november

De Belgische fotograaf Jérôme Lateur werd voor zijn reeks tweeluiken in 2007 geïnspireerd door het Paleis voor Schone Kunsten. Hij zette naast de zwart-wit foto's van het interieur een reeks monochrome beelden die inzoomen op de materiële textuur van het interieur. Ze geven goed de details weer die Horta gebruikte in het door hem ontworpen gebouw.

Waar: Bozar, Ravensteinstraat 23 – 1000 Brussel

Prijs: gratis

- Jordaens en de Antieken

12 oktober – 27 januari

En dan ook nog een beetje hoogcultuur. Een spectaculaire verzameling kunstwerken van Jordaens, één van de belangrijkste schilders van de Spaanse Nederlanden zo wordt wel eens gezegd. Er zijn vervelender bijnamen!

Waar: Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België - Museum voor Oude en Moderne Kunst

VARIA

- Mega Eroticabeurs

5-6 november

Onder het motto: 'Doe 'ne keer iets zots!', de Mega Eroticabeurs te Gent. Buiten verschillende speelgoedjes zijn er ook allerhande shows te bewonderen! Toegang vanaf 18 jaar en ouder.

Waar: Flanders Expo Gent

Prijs: €20,-

Zie ook: www.megaeroticabeurs.be

Data, prijzen, adressen etc. zijn allemaal onder voorbehoud. De redactie is niet verantwoordelijk voor enige foute informatie of wijzigingen.

Sarah Hamdi

Cafétip van de maand: La Parenthèse

Locatie: La Parenthèse, Kroonlaan 420 - 1050 Elsene

Op een steenworp van station Etterbeek bevindt zich de meest authentieke, bruine en onderschatte kroeg van de overblijfselen van de VUB-studentenbuurt Etterbeek/Elsene. De Parenthèse - *Chez Marie* voor de vrienden – is al wel eens een tweede thuis voor enkele VUB-proffen en ondergetekenden en beschikt over een hondstrouw cliënteel. Het is een heus dagcafé, ideaal voor de ontbijtpint (*De Moeial wil op geen enkele manier alcoholgebruik in de ochtend aanmoedigen of promoten, nvdr.*). Geniet tijdens uw cafébezoek ook van de zwoele klanken van Radio Nostalgie.

paar wapenschilden van verdwaalde regionale studentenkringen. Het café is ook haar volkse achterban nog niet vergeten, de prijzen zijn er nog altijd zeer democratisch, zelfs in deze economisch barre tijden. Voor een pint betaalt u slechts anderhalve euro. Met een beetje geluk krijgt u er ook nog een schoteltje nootjes bij (in het Frans: *caca-houettes*). Trouwens, mocht u er ooit belanden en er kruipt iets harigs langs uw been, vrees niet: dit is waarschijnlijk één van de twee trouwe viervoertertjes van de kasteleine (of de baard van een onzer redacteuren na een uit de hand gelopen middag). Weet dus wat u te wachten staat! ⚡

Aan de muur: voetbalsjaals van god en klein pierke, sportfoto's en een

(sr, kp)

Sarah Hamdi

Colofon

Maandelijks studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel

Adres: Triomflaan 35, 1160 Brussel

Mail: moeial@vub.ac.be

Web: <http://www.vub.ac.be/moeial>
+ facebook, twitter, scribd.com, issuu.com

Hoofredacteur: Ruben Claesen

Adjunct-redacteur: Stéphanie Romans

Secretaris: Joren Janssens

Redactieleden: Nathaniël Bovin, Jeroen Derkinderen, Olivier Dieleman, Sarah Fellahi, Joren Janssens, Kenneth Pontzele, Piet Van de Velde, Pieter Jan Van Pevnage

Redactiemedewerkers: Sarah Hamdi, Sara Leemans, Paola Verhaert, Irasema Villarreal & U

Fotografie: Sarah Fellahi, Sarah Hamdi

Ereleden: M. Magits, Jean-Paul Sartre, Jim Van Leemput

Eindredactie: Nathaniël Bovin, Ruben Claesen, Sarah Fellahi, Joren Janssens, Kenneth Pontzele, Stéphanie Romans

- Jaarabonnement: 30 euro
- Rekening: 001-3413182-22
- Vermelding: "DE MOEIAL"
- Stuur uw adresgegevens naar:
moeial@vub.ac.be

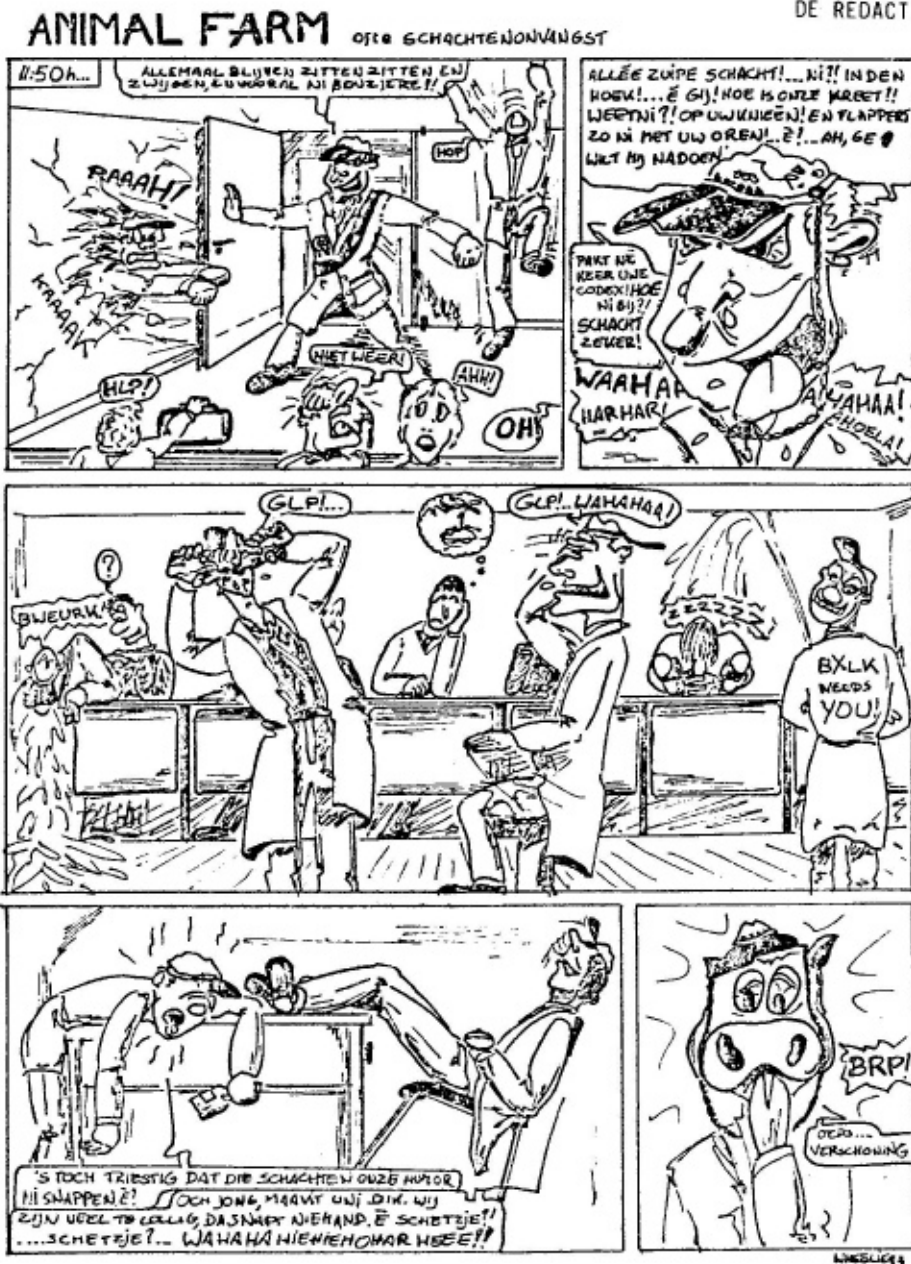
Oplage: 1600 exemplaren
Formaat: 236 mm x 306 mm
Afbeeldingen: Archief

V.U. : de Moeial

Afgiftekantoor 1050, Brussel 5

WIJ PUBLICEREN IN DEZE "GAZET" GEEN ARTIKELS TEGEN DOOP, HOOGSTENS STRIPS !

DE REDACTIE.

Wij snuisterden voor u door
ons archief.
Nihil novi sub sole!

Zin om mee te werken? Kom dan eens naar een redactievergadering!

Elke woensdag (uitgezonderd examenperiode) om 20 uur

Adres: Triomflaan 35, 1160 Oudergem

Artikels die onder persoonlijke titel verschijnen, reflecteren de mening van de schrijver.
Waarschuwing: satire en sarcasme zijn vaak voorkomende stijlelementen.

THANKSGIVING DAY, 1860.—THE TWO GREAT CLASSES OF SOCIETY.

Rector, er heerste honger op de receptie!